

I dag kan skogsbränsle vara lite vadsomhelst. Men nu finns det ett förslag till standardiserad produktbeskrivning. Man beskriver ursprungsmaterial, t.ex. sågspån eller grot, och egenskaper, som fukthalt, askhalt och fraktionsfördelning. Systemet ger förutsättningar för tydligare beställningar, anpassade efter värmeverkets specifika önskemål. En tydlig produktbeskrivning underlättar också lägesbyten av skogsbränsle för att minska transportkostnaderna.

Produktegenskaper för skogsbränsle för beställning, leverans, prognos och återkoppling

Avverkning

Terrängtransport

Lagring

Flisning

Mätdata, prognosberäkningar, erfarenhetstal: Kommunikation av egenskaper via virkessystem

"Vi vill ha in 100 MWh TRB-6 och 100 MWh TRB-11 i augusti". Ja, så kan en leveransplan för skogsbränsle till ett kraftvärmeverk se ut om bara några år.

TRB-6 och TRB-11 är exempel på standardiserade basprodukter med noggrant specificerade egenskaper.

- TRB-6 är sågspån och har en fukthalt över 45 % och max 1 % aska och med fraktionsfördelning P16.
- TRB-11 är flis av grenar och toppar med max 45 % fukthalt, max 3 % aska och fraktionsfördelning P45.

Exemplen kommer från ett förslag till beskrivning av produktegenskaper för skogsbränsle, som har utarbetats av en arbetsgrupp med representanter för köpare och säljare av skogsbränsle, Skogforsk och SDC.

Produktegenskaperna är i förslaget specificerade så att de går att följa i produktionskedjan från stubbe till industri. Egenskaperna beskrivs med hjälp av en kombination av mätdata, erfarenhetstal och prognosberäkningar.

Förslaget behandlar både sönderdelade skogsbränslen, som exemplet ovan, och icke sönderdelade skogsbränslen, som bränsleved, träddeklar och grot. Några exempel:

- Bränsleved-T är torr stamved (fukthalt mindre än 35 %) med max 1 % aska.
- GROT-F är fuktiga grenar och toppar (fukthalt mer än 45 %) med max 3 % aska.

SKOGSBRÄNSLE I NY SKEPNAD

Beställning och återkoppling

Transport

Terminal

Förbränning

Prognos och leverans

ILLUSTRATION: PETER BERGMAN

Väl beskrivna produkttegenskaper underlättar kommunikation och planering i hela affärskedjan:

- Värmeverket kan göra en tydligare beställning och få ett bränsle som verkligen passar för just deras panna.
- Leverantören vet i detalj vad kunden vill ha och kan planera verksamheten utifrån detta.
- Både köpare och leverantör kan få en snabbare och tydligare återkoppling på leveranserna, både volymer och egenskaper.

- Sist, men inte alls minst: För massaved sker det sedan länge en hel del lägesbyten mellan köpare för att minimera transportkostnaderna. Det har hittills knappast förekommit alls för skogsbränslen, och en anledning är att skogsbränsle har varit en så heterogen råvara. Man vet vad man har, men inte alls vad man får vid ett lägesbyte. Med de föreslagna produktbeskrivningarna skulle denna osäkerhet försvinna.

Lars Fridh
018-18 85 58
lars.fridh@skogforsk.se

